

DECYZJA DRR-WLKD.730.13.2020.RT PREZESA URZĘDU TRANSPORTU KOLEJOWEGO

z dnia 18 marca 2021 r.

o umorzeniu postępowania administracyjnego w sprawie zatwierdzenia projektu cennika przedłożonego przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w części dotyczącej sposobu ustalania stawki jednostkowej opłaty podstawowej i manewrowej dla infrastruktury kolejowej o szerokości torów 1435 mm na rjp 2021/2022.

Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 256, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.” oraz art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1043, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o transporcie kolejowym”, w związku z prowadzonym postępowaniem administracyjnym w sprawie z wniosku zarządcy infrastruktury kolejowej PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. z siedzibą w Warszawie, zwanej dalej „Zarządcą”, z 18 grudnia 2020 r. (data wpływu do Urzędu Transportu Kolejowego, zwanego dalej „UTK” – 21 grudnia 2020 r.) nr IUS3-3610-11/20 w sprawie zatwierdzenia przez Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego, zwanego dalej „Prezesem UTK”, projektu cennika w części dotyczącej sposobu ustalania stawki jednostkowej opłaty podstawowej i manewrowej dla infrastruktury kolejowej o szerokości torów 1435 mm na rozkład jazdy pociągów, zwany dalej „rjp”, 2021/2022, uzupełnionego pismem z 18 stycznia 2021 r. nr IUS3.3710.2.2021, pismem z 11 lutego 2021 r. nr IUS3.3710.2.2021.MM.2, pismem z 10 marca 2021 r. nr IUS3.3710.2.2021.MM.3 oraz w związku z pismem z 17 marca 2021 r. nr IUS3.3710.2.2021.MM.5 zawierającym oświadczenie Zarządcy o wycofaniu wniosku z 18 grudnia 2021 r. nr IUS3-3610-11/20 i podjęciu decyzji o stosowaniu od 12 grudnia 2021 r. stawek jednostkowych opłat za korzystanie z infrastruktury kolejowej o szerokości torów 1435 mm zarządzanej przez Zarządcę obowiązujących w rjp 2020/2021,

UMARZAM W CAŁOŚCI

postępowanie administracyjne w przedmiocie zatwierdzenia przez Prezesa UTK projektu cennika w części dotyczącej sposobu ustalania stawki jednostkowej opłaty podstawowej i manewrowej dla infrastruktury kolejowej o szerokości torów 1435 mm na rjp 2021/2022.

UZASADNIENIE

Stan faktyczny:

Pismem z 18 grudnia 2020 r. nr IUS3-3610-11/20 Zarządca wystąpił do Prezesa UTK, z wnioskiem o zatwierdzenie projektu cennika w części dotyczącej sposobu ustalania stawki jednostkowej opłaty podstawowej i manewrowej dla infrastruktury kolejowej o szerokości torów 1435 mm na rjp 2021/2022.

Prezes UTK 30 grudnia 2020 r. opublikował na stronie UTK komunikat zachęcający zainteresowane podmioty rynku kolejowego do zgłaszania uwag do projektu cennika Zarządcy.

Wnioskiem 4 stycznia 2021 r. nr IGTL/1/1/15/1/MG/2021, Izba Gospodarcza Transportu Lądowego, zwana dalej „IGTL”, wystąpiła do Prezesa UTK o dopuszczenie organizacji społecznej do udziału w postępowaniu administracyjnym.

Wnioskiem z 7 stycznia 2021 r. nr FPK/2021/01/03 Fundacja „Pro Kolej” z siedzibą w Warszawie, zwana dalej „Fundacją „Pro Kolej”, wystąpiła do Prezesa UTK o dopuszczenie organizacji społecznej do udziału w postępowaniu administracyjnym.

Pismem z 8 stycznia 2021 r. nr DRR-WLKD.730.13.2020.19.AO Prezes UTK zawiadomił Zarządcę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie zatwierdzenia projektu cennika opłat za korzystanie z infrastruktury kolejowej o szerokości torów 1435 mm w części dotyczącej sposobu ustalania stawki jednostkowej opłaty podstawowej i manewrowej na rjp 2021/2022. Jednocześnie Prezes UTK w ww. piśmie wezwał Zarządcę do złożenia dodatkowych wyjaśnień i uzupełnień.

Zarządca pismem z 18 stycznia 2021 r. nr IUS3.3710.2.2021 ustosunkował się do wezwania Prezesa UTK z 8 stycznia 2021 r., składając wyjaśnienia i uzupełnienia, a tym samym czyniąc zadość rzeczonemu wezwaniu.

Wnioskiem z 15 stycznia 2021 r. Związek Niezależnych Przewoźników Kolejowych z siedzibą w Warszawie, zwany dalej „ZNPk”, wystąpił do Prezesa UTK o dopuszczenie organizacji społecznej do udziału w postępowaniu administracyjnym.

Prezes UTK, pismem z 28 stycznia 2021 r. nr DRR-WLKD.730.13.2020.21.AO, zawiadomił Zarządcę o materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie oraz przysługującym mu prawie do składania oświadczeń i stanowisk oraz wypowiedzania się co do materiałów zebranych w sprawie, a także przeglądania akt sprawy oraz sporządzania z nich notatek, kopii lub odpisów.

Postanowieniami z 28 stycznia 2021 r. nr DRR-WLKD.730.13.2020.22.RT i nr DRR-WLKD.730.13.2020.23.RT Prezes UTK dopuścił do niniejszego postępowania odpowiednio Fundację „Pro Kolej” i IGTL jako organizacje społeczne na prawach strony.

Jednocześnie Prezes UTK postanowieniami z 28 stycznia 2021 r. nr DRR-WLKD.730.13.2020.24.RT i nr DRR-WLKD.730.13.2020.25.RT ograniczył odpowiednio IGTL i Fundacji „Pro Kolej” prawo wglądu do materiału dowodowego, objętego tajemnicą przedsiębiorstwa Zarządcy.

Pismem z 4 lutego 2021 r. nr DRR-WLKD.730.13.2020.43.AO Prezes UTK wezwał Zarządcę do przedstawienia dodatkowych wyjaśnień w sprawie.

Postanowieniem z 19 lutego 2021 r. nr DRR-WLKD.730.13.2020.50.RT Prezes UTK dopuścił do niniejszego postępowania ZNPk, jako organizację społeczną na prawach strony.

Jednocześnie Prezes UTK postanowieniem z 19 lutego 2021 r. nr DRR-WLKD.730.13.2020.51.RT ograniczył ZNPk prawo wglądu do materiału dowodowego, objętego tajemnicą przedsiębiorstwa Zarządcy.

Zarządca pismem z 11 lutego 2021 r. nr IUS3.3710.2.2021.MM.2 ustosunkował się do wezwania Prezesa UTK z 4 lutego 2021 r., składając wyjaśnienia i uzupełnienia.

Postanowieniami z 3 marca 2021 r. nr DRR-WLKD.730.13.2020.53.RT, nr DRR-WLKD.730.13.2020.54.RT i nr DRR-WLKD.730.13.2020.55.RT Prezes UTK ograniczył odpowiednio ZNPk, IGTL i Fundacji „Pro Kolej” prawo wglądu do materiału dowodowego, objętego tajemnicą przedsiębiorstwa Zarządcy, zawartego w załącznikach do pisma Zarządcy z 11 lutego 2021 r. nr IUS3.3710.2.2021.MM.2.

Pismem z 3 marca 2021 r. nr DRR-WLKD.730.13.2020.60.AO Prezes UTK zawiadomił Zarządcę o materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie oraz przysługującym mu prawie do składania oświadczeń i stanowisk oraz wypowiedzania się co do materiałów zebranych w sprawie, a także przeglądania akt sprawy oraz sporządzania z nich notatek, kopii lub odpisów.

Pismem z 10 marca 2021 r. nr IUS3.3710.2.2021.MM.3 Zarządca ustosunkował się do informacji zawartych w piśmie Prezesa UTK z 3 marca 2021 r. oraz uzupełnił brakujący dokument, fragment *założeń do ewidencji zdarzeń gospodarczych na obiekty kontrolingowe*.

Pismem z 17 marca 2021 r. nr IUS3.3710.2.2021.MM.5 Zarządca złożył oświadczenie, iż cofa wnioski z 18 grudnia 2021 r. nr IUS3-3610-11/20 i poinformował Prezesa UTK o podjęciu decyzji o stosowaniu od 12 grudnia 2021 r. stawek jednostkowych opłat za korzystanie z infrastruktury kolejowej o szerokości torów 1435 mm zarządzanej przez Zarządcę obowiązujących w rjp 2020/2021.

Pismem z 17 marca 2021 r. nr FPK/2021/03/07 Fundacja „Pro Kolej” poinformowała Prezesa UTK o podtrzymaniu stanowiska dotyczącego projektu cennika opłat Zarządcy za korzystanie z infrastruktury kolejowej w rjp 2021/2022, wyrażonego w piśmie z 15 stycznia 2021 r. nr FPK/2021/01/06.

Mając na uwadze powyższe, Prezes UTK zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 33 ust. 13 ustawy o transporcie kolejowym, Zarządca opracowuje projekt cennika określającego: opłatę za obsługę wniosku o przydzielenie zdolności przepustowej, sposób ustalania stawki jednostkowej opłaty podstawowej na podstawie stawek cząstkowych i współczynników korygujących wraz z określeniem ich wartości, sposób ustalania stawki jednostkowej opłaty manewrowej, sposób ustalania opłat rezerwacyjnych, sposób ustalania opłat za postój pojazdów kolejowych, a także inne opłaty albo sposób ich ustalania.

W myśl art. 33 ust. 14 ustawy o transporcie kolejowym, projekt cennika, o którym mowa w art. 33 ust. 13 ustawy o transporcie kolejowym, zarządca, niezwłocznie po jego opracowaniu, umieszcza w regulaminie sieci oraz, nie później niż w terminie 9 miesięcy przed rozpoczęciem okresu obowiązywania rocznego rozkładu jazdy pociągów, przedkłada do zatwierdzenia Prezesowi UTK w części dotyczącej sposobu ustalania stawki jednostkowej opłaty podstawowej i manewrowej obejmującego kalkulację wysokości zastosowanych stawek cząstkowych i współczynników.

Zgodnie z art. 13a ust. 1 ustawy o transporcie kolejowym, do postępowania przed Prezesem UTK stosuje się, z zastrzeżeniem art. 13b ust. 2 i 3 ustawy o transporcie kolejowym, przepisy k.p.a.

Przepis art. 104 § 1 k.p.a. stanowi, że organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, chyba że przepisy kodeksu stanowią inaczej, natomiast przepis § 2 stanowi, iż decyzje rozstrzygają sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończą sprawę w danej instancji.

Podstawowym celem postępowania administracyjnego jest załatwienie sprawy przez wydanie decyzji rozstrzygającej ją co do istoty, a więc skonkretyzowanie praw i obowiązków stron na podstawie obowiązującego stanu prawnego. Dopiero niemożność orzekania o istocie sprawy pozwala na umorzenie postępowania. (Z. Janowicz, Kodeks postępowania administracyjnego. Ustawa o Naczelnym Sądzie Administracyjnym. Komentarz, Warszawa 1996).

Zgodnie z art. 105 § 1 k.p.a., *gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części.* Natomiast na podstawie art. 105 § 2 k.p.a. *Organ administracji publicznej może umorzyć postępowanie, jeżeli wystąpi o to strona, na której żądanie postępowanie zostało wszczęte, a nie sprzeciwiają się temu inne strony oraz gdy nie jest to sprzeczne z interesem społecznym.*

Bezprzedmiotowość może mieć charakter podmiotowy, jak i przedmiotowy. Zawsze jednak oznacza brak przedmiotu postępowania. Tym przedmiotem jest zaś konkretna sprawa, w której organ administracji państwowej jest władny i jednocześnie zobowiązany rozstrzygnąć na podstawie przepisów prawa materialnego o uprawnieniach lub obowiązkach indywidualnego podmiotu. Organ umarza więc postępowanie w sytuacji, gdy brak jest podstaw prawnych lub faktycznych do prowadzenia postępowania administracyjnego i do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy. Na aprobatę zasługuje przyjmowany w orzecznictwie pogląd, wedle którego istota bezprzedmiotowości postępowania polega na nastąpieniu takiego zdarzenia prawnego lub faktycznego, które spowodowało, że przestała istnieć ta szczególna relacja między faktem (sytuacją faktyczną danego podmiotu) a prawem (sytuacją prawną danego podmiotu), z którą prawo łączy obowiązek konkretyzacji normy w postaci wydania decyzji administracyjnej (por. wyrok NSA z dnia 10 maja 2012 r., sygn. akt II GSK 467/11). Decyzja o umorzeniu postępowania nie rozstrzyga o materialnoprawnych uprawnieniach i obowiązkach stron i jest równoznaczna z brakiem przesłanek do merytorycznego orzekania co do istoty sprawy.

W toku niniejszego postępowania zaistniała podstawa do jego umorzenia, bowiem Zarządca pismem z 17 marca 2021 r. nr IUS3.3710.2.2021.MM.5 wycofał wniosek z 18 grudnia 2020 r. nr IUS3-3610-11/20 w sprawie zatwierdzenia przez Prezesa UTK projektu cennika w części dotyczącej sposobu ustalania stawki jednostkowej opłaty podstawowej i manewrowej dla infrastruktury kolejowej o szerokości torów 1435 mm na rjp 2021/2022.

Wycofanie żądania o wszczęciu postępowania administracyjnego przez Zarządcę skutkuje brakiem żądania uprawnionego podmiotu do rozpoznania konkretnej sprawy administracyjnej, co oznacza, że oznaczony we wniosku przedmiot postępowania przestaje istnieć.

Powyższe stanowisko Prezesa UTK jest spójne z treścią wyroku NSA z 9 marca 2012 r. sygn. akt I OSK 394/11, zgodnie z którym *cofnięcie wniosku o wszczęcie postępowania administracyjnego jest równoznaczne z brakiem żądania uprawnionego podmiotu do rozpoznania konkretnej sprawy administracyjnej, co oznacza, że przedmiot postępowania, oznaczony we wniosku, przestaje istnieć. Inaczej rzecz ujmując, z chwilą cofnięcia wniosku odpada jeden z koniecznych elementów sprawy administracyjnej (przedmiot), co obliguje organ do umorzenia postępowania (tzw. obiektywna konieczność umorzenia postępowania) na podstawie art. 105 § 1 k.p.a. Nie mają przy tym znaczenia przyczyny dla jakich doszło do cofnięcia wniosku.*

Podobnie w wyroku z 4 lutego 2011 r., sygn. akt II OSK 246/10, NSA wyraził stanowisko, zgodnie, z którym *w przypadku, gdy postępowanie administracyjne może być wszczęte tylko na wniosek strony, cofnięcie wniosku przez jedyne wnioskodawcę lub wszystkich wnioskodawców oznacza, że przestaje istnieć przedmiot postępowania administracyjnego, ponieważ brak jest żądania uprawnionego podmiotu konkretyzacji jego praw lub obowiązków w określonych okolicznościach faktycznych. W takiej sytuacji organ administracji publicznej traci kompetencje do dalszego prowadzenia postępowania i wydania decyzji rozstrzygającej sprawę co do istoty wbrew woli wnioskodawcy, powinien więc umorzyć postępowanie na podstawie art. 105 § 1 k.p.a.*

Wobec powyższego uznać należy, że odstąpienie Zarządcy od żądania rozstrzygnięcia sprawy co do istoty w drodze decyzji administracyjnej, czyni dalsze postępowanie bezprzedmiotowym. Skuteczne odwołanie żądania powoduje więc, że zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 105 § 1 k.p.a., uzasadniające umorzenie niniejszego postępowania.

Należy także stwierdzić, że w przypadku zaistnienia bezprzedmiotowości postępowania, o którym stanowi przepis art. 105 § 1 k.p.a., organ administracji publicznej prowadzący postępowanie jest zobligowany do umorzenia postępowania, o czym świadczy literalne brzmienie tej normy – *organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania w całości albo w części.*

Umorzenie obligatoryjne postępowania administracyjnego wiąże się z tzw. obiektywną bezprzedmiotowością postępowania administracyjnego. Ze względu na czynnik obiektywny, umorzenie postępowania administracyjnego nie jest uzależnione od woli orzekającego organu administracji publicznej, lecz od spełnienia się obiektywnie istniejącej jakiegokolwiek przyczyny bezprzedmiotowości, której istnienie taki organ musi stwierdzić i wykazać w decyzji

o umorzeniu postępowania, wydanej w ramach art. 105 § 1 k.p.a. (M. Wolanin, Bezprzedmiotowość a bezzasadność roszczenia o zwrot nieruchomości wywłaszczonej, PS 2000).

Mając powyższe na uwadze, Prezes UTK podjął decyzję jak w sentencji.

POUCZENIE

Od decyzji nie służy odwołanie. Strona niezadowolona z decyzji może jednak zwrócić się do Prezesa UTK z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia jej decyzji. Jeżeli strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji stronie. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa UTK.

Wpis od skargi wynosi 200 zł i uiszczany jest gotówką do kasy sądu administracyjnego lub na rachunek bankowy tego sądu, zgodnie z art. 15 w zw. z art. 127 § 3 w zw. z art. 129 § 2 k.p.a. w związku z art. 3 § 2 pkt 1 oraz art. 13 § 2, art. 52 § 1 i § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 2325 z późn. zm.), zwanej dalej „p.p.s.a.”, w związku z § 2 ust. 1 pkt 2 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2003 r. nr 221 poz. 2193, z późn. zm.).

Stronie przysługuje możliwość ubiegania się o prawo pomocy, obejmujące zwolnienie strony od kosztów sądowych oraz bezpłatne ustanowienie profesjonalnego pełnomocnika, na zasadach określonych w art. 239 – art. 262 p.p.s.a.

Strona zadowolona z decyzji może złożyć oświadczenie o zrzeczeniu się uprawnienia do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, skutkujące prawomocnością decyzji. Złożenie oświadczenia następuje na zasadach ogólnych przewidzianych dla wniesienia podania, określonych w art. 63 § 1 k.p.a.

Prezes Urzędu Transportu Kolejowego *Ignacy Góra*